

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

1. Η συμπλήρωση 80 χρόνων από την συντριβή του φασισμού το 1945 αποτελεί πραγματικό σταθμό στην παγκόσμια, αλλά και συγκεκριμένα και στην δική μας εθνική ιστορία.

Σε αυτήν «την δική μας ιστορία», χωρίς κατ' ελάχιστον να υποτιμούμε την καθολικότερη-παγκόσμια, επικεντρώνουμε, κατά πρώτο λόγο, την έρευνά μας στο αφιέρωμα αυτό.

Με πνεύμα ευθύνης. Γιατί όπως τονίζει στην δίτομή του Εθνική Αντίσταση 1940-1945, ο Μανώλης Γλέζος:

«Η Εθνική Αντίσταση αποτελεί, μετά την Επανάσταση του 1821 το δεύτερο μεγάλο σταθμό της ιστορίας του νεοελληνικού έθνους. Ιστορικό ορόσημο στη μακραίωνη βασιανιστική πορεία του.

Ο ελληνικός λαός με την Εθνική Αντίστασή του και στις τρεις φάσεις (Έπος '40-'41-Μάχη της Κρήτης-Εποποιία Εθνικής Αντίστασης στην κατοχή) διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη συντριβή του ναζισμού. Διότι: α) προσφέρει την πρώτη νίκη των λαών εναντίον του φασισμού, β) καταρρίπτει το αήττητο του Άξονα, γ) εμψυχώνει τους σκλαβωμένους λαούς της Ευρώπης, δ) συμβάλλει στη ματαίωση των σχεδίων του, και ε) διώχνει τον ξένο εισβολέα και κατακτητή και απελευθερώνει την Ελλάδα. Παράλληλα, αποδεικνύει ολοφάνερα τον εθνικό του αυτοπροσδιορισμό, υψηλή εθνική συνειδητότητα, καταδεικνύει περίτρανα την εθνική του αυτογνωσία, ταυτότητα και συνείδηση και δημιουργεί αξιοζήλευτη εθνική παρακαταθήκη για το μέλλον.

Η Εθνική Αντίσταση δεν ήρθε από το πουθενά, δεν γεννήθηκε από το τίποτα. Δεν είναι ούτε ένα αναπάντεχο γεγονός, ούτε φυσικά κάποιο τυχαίο συμβάν κι ούτε μια ξαφνική αναλαμπή. Πρόκειται αναμφισβήτητα για μια εξαιρετική ανάταση του έθνους, η οποία όμως εδράζεται στις βαθιές ιστορικές καταβολές του λαού μας. Στα ήθη και στις παραδόσεις του, στον πολιτισμό του.

Δεν είναι, η Εθνική Αντίσταση, όπως υποστηρίζουν μερικοί, ούτε ένα αυθόρμητο ξέσπασμα κατατρεγμένων ανθρώπων, ούτε η αδιέξοδη αντί-

δραση απελπισμένων ατόμων, ούτε οι απεγνωσμένες απόπειρες απαλλαγής από φρικτές καταστάσεις.

Η Εθνική μας Αντίσταση υπήρξε η συνειδητή ενέργεια ελεύθερων στη σκέψη και στο φρόνημα ανθρώπων. Η συλλογική συνειδητή αντίδραση των Ελλήνων, απέναντι στον εισβολέα και κατακτητή, που κατέλυσε την ελευθερία του κι απέναντι στον καταστροφέα κάθε ανθρώπινης αξίας, απέναντι στην πιο φοβερή απειλή κατά της ανθρωπότητας».

2. Κι όμως αυτό το μέγα γεγονός, τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, υφίσταται εδώ και καιρό μια πρωτοφανή επίθεση, έναν -κατά κυριολεξίαν- εξανδραποδισμό. Όντας από τους πρώτους στον αντιφασιστικό αγώνα, ο Μανώλης Γλέζος έγκαιρα εντόπισε το γεγονός σημειώνοντας χαρακτηριστικά:

«Η συστηματική διαστρέβλωση της ισάξιας με το '21, Εθνικής Αντάτασης στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου έχει γίνει κανόνας για τους εχθρούς της Εθνικής Αντίστασης. Η παραπληροφόρηση που δημιουργήθηκε, αλλά και η διαστρέβλωση η οποία επινοήθηκε για να συκοφαντηθεί η Εθνική Αντίσταση, είναι άνευ προηγουμένου. Η διάσταση και η αντιστροφή ακόμη σημαίνοντος-σημαινομένου των λεκτικών συμβόλων τα οποία χρησιμοποιήθηκαν, ξεπερνάει κάθε όριο. Οι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης βαφτίζονταν από τον κατακτητή και τους συνεργάτες του, ως εχθροί... του έθνους τους και προδότες... της πατρίδας τους. Οι ίδιοι ακριβώς χαρακτηρισμοί χρησιμοποιήθηκαν για τους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης και μετά την Απελευθέρωση, για να διωχθούν οι δημιουργοί της και η ίδια η Εθνική Αντίσταση».

Η ιδεολογική αυτή επίθεση έχει πάρει πολύ ευρύτερη από την νομιζόμενη διάσταση. Τηλεοπτικά σήριαλ, ραδιοφωνικές εκπομπές, διαρκείς και στημένες παρεμβάσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και κινηματογραφικές ταινίες με «καλούς Αυστριακούς», αλλά και ημερίδες και βιβλία ιστορίας αριστερών υποτίθεται συγγραφέων που γίνονται μάλιστα και bestseller, επιτυγχάνουν το «θαύμα». Το να βαπτιστεί η γερμανική Κατοχή, ελληνική Κατοχή.

Έξοχα. Οι Έλληνες βρήκαν την απάντηση στο πρόβλημα της Κατοχής και εκ δεξιών και τώρα πια και εξ ευωνύμων. Ο εν προκειμένω συνδυα-

σμός είναι αξεπέραστος. Για το μεν δεξιό αναθεωρητικό ρεύμα, η Κατοχή ήταν η περίοδος που η Ελλάδα στέναζε υπό τον ζυγό των κομμουνιστών, για δε το μεταμοντέρνο «αριστερό» αναθεωρητικό ρεύμα, η κατοχική εξουσία δεν ασκήθηκε όπως η ιστορία αδρά αποτύπωσε, από τους Γερμανούς, Ιταλούς και Βούλγαρους φασίστες, αλλά από τους δικούς μας δωσίλογους και τα «πολυπληθή» τάγματα ασφαλείας.

3. Και το αφιέρωμα αυτό εντάσσεται, όπως και τα προηγούμενα στον επιστημονικό, πολιτικό και αξιακό αγώνα που τα «Τετράδια», σταθερά από το 1980 επιχειρούν.

Έχει την σημασία του να τονιστεί ότι εδώ και χρόνια τα «Τετράδια» είναι ίσως το μόνο κυκλοφορούν έντυπο, που επί μισόν περίπου αιώνα έχει ανοίξει έναν σταθερό διμέτωπο αγώνα τόσο στον σε επιθετική φάση ευρισκόμενο νεοταξικό νεοφιλελευθερισμό, όσο και στην αναδυόμενη μεταμορφισμένη, πρώην ιστορική Αριστερά και νυν νέα κοινωνική Δεξιά με αριστερά επιχρίσματα δικαιωματικού χαρακτήρα, καταδεικνύοντας με συγκεκριμένες αναλύσεις και παρεμβάσεις το εθελόδουλο, ταξικά ιδιοτελές και επιστημονικά σαθρό συνολικά οικοδόμημά τους.

Σε αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση, νομίζουμε ότι βρίσκονται όλες οι παρεμβάσεις μας τα τελευταία χρόνια, όπως χαρακτηριστικά αποτυπώνονται στα συγκεκριμένα Αφιερώματά μας.

Αφιερώματα που καλύπτουν συνολικά 13 τεύχη σε 5 τόμους και που περιλαμβάνουν 107 κείμενα/μελέτες και ισάριθμους συγγραφείς στις 1.834 σελίδες τους.

Υπενθυμίζουμε ότι τα Αφιερώματα αυτά αφορούν Α') Τα 200 χρόνια από την Εθνικοαπελευθερωτική Επανάσταση του 1821, Β') Τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή, Γ') Τα 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου, Δ') Τα 50 χρόνια από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και Ε') Τα 50 χρόνια από την πτώση της χούντας το 1974 και την Γ' Ελληνική Δημοκρατία.

Σε αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση βρίσκεται και το παρόν Αφιέρωμα που επικεντρώνεται στην αξία του πανεθνικού-παλλαϊκού αγώνα ενάντια στον Φασισμό.

Τα «Τετράδια» δεν θα κουραστούν να επαναλαμβάνουν ότι η κύρια

αντίθεση της συγκεκριμένης περιόδου είναι ανάμεσα στην υποτέλεια/εξάρτηση και την εθνική ανεξαρτησία, ότι ο ταξικός αγώνας χωρίς εθνικοανεξαρτησιακό περιεχόμενο είναι μια απάτη, ή στην καλύτερη περίπτωση μια αυταπάτη, ότι οι δυνάμεις της κοινωνικής χειραφέτησης, το σύνολο των υποτελών τάξεων, ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό Νότο, μπορούν να παρέμβουν αποτελεσματικά κατ' αρχήν μόνο στα πλαίσια του εθνικού τους χώρου, χώρου επί του οποίου συγκροτούνται οι υλικοί όροι της ύπαρξής τους, αλλά και χώρου όπου χωρίς να διαχέονται «στην απεραντοσύνη των στόχων τους», συγκεντρώνουν την μέγιστη δύναμη πυρός.

4. Το παρόν τεύχος φιλοξενεί, επίσης, ένα μικρό (μετά το προηγούμενο τεύχος 85-87 των 464 σελίδων), αφιέρωμα στην Κύπρο και συγκεκριμένα στα 70 χρόνια από την έναρξη της τελευταίας ελληνικής αλυτρωτικής, εθνικοαπελευθερωτικής και αντιαποικιακής επανάστασης, αυτής δηλαδή της Κύπρου τον Απρίλιο του 1955.

Το κείμενο του Λεωνίδα Λεωνίδου και η συνέντευξη του Χρήστου Ηλιάδη στον Βασίλη Φούσκα, αν και διαφορετικής θεματικής, αναδεικνύουν πτυχές του διαρκούς αγώνα που διεξάγει ο Ελληνισμός της Κύπρου.

5. Το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα, είναι ένα εγχείρημα που τα «Τετράδια» ανεπιφύλακτα υποστήριξαν από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα. Σε αυτό το πλαίσιο σταθερής συνεργασίας, στο οποίο δεσπόζουσα θέση έχουν τα ζητήματα των γερμανικών οφειλών προς την Ελλάδα, το Εθνικό Συμβούλιο έθεσε υπό την αιγίδα του το παρόν Αφιέρωμα.

6. Από το τεύχος αυτό ως μέλος της Σ.Ε. θα συμμετέχει στο κοινό εγχείρημα κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του και ο επί σειρά ετών οργανικά συμμετέχων είτε ως σύμβουλος επί των θεματικών επιλογών των «Τετραδίων», είτε ως κριτής σχετικά με την επιστημονική επάρκεια συγκεκριμένων άρθρων, Λευτέρης Ρούσσοις, γλωσσολόγος-κοινωνιολόγος, εγκατεστημένος από το 1969 στην Γερμανία.

ΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ